

Miljø- og Ligestillingsministeriet
Frederiksholms Kanal 26
1220 København K

Mail: emmep@mim.dk
Kopi: mewbe@mim.dk

Nordensvej 3, Taulov
DK - 7000 Fredericia
Rådhuspladsen 16, 4.
DK - 1609 København V
Tlf. +45 70 10 40 40
Fax. +45 75 45 19 28
cvr.nr. 45 81 25 10
mail@dkfisk.dk
www.dkfisk.dk

2. juli 2025
Ref.: HSL/SSM

Høring over udkast til tilstandsvurdering for Danmarks Havstrategi III (Journalnummer 2025-2489)

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (herefter benævnt "DFPO") har den 11. april 2025 modtaget ovennævnte høring og fremsender hermed vores bemærkninger til udkastet til havstrategiens tilstandsvurdering III.

DFPO vil i første omgang gerne takke for muligheden for at kunne kommentere på vurderingen og forventer at vores synspunkter i videst mulig udstrækning vil blive indarbejdet i Havstrategien.

DFPO finder det beklageligt, at man i rapporten ikke henviser til nyeste viden indenfor visse områder, og har en vis bekymring for, at man på denne baggrund udarbejder et indsatsprogram, der kan ramme skævt og ikke fokusere på de presfaktorer, hvis regulering reelt vil føre til en bedre miljøtilstand.

DFPO finder således dokumentationen for nogle antagelser og vurderinger mangelfuld.

Hovedpunkter for bekymringerne er knyttet til:

- Erhvervsmæssigt udnyttede fisk og skaldyr
- Havbundens integritet og effekten fra bundslæbende redskaber
- Estimer af bifangster af havpattedyr og fugle, samt anden effekt fra fiskeriet på disse

DFPO finder desuden udfordringen med eutrofiering og forurenende stoffer bekymrende og så gerne en stor del af fremtidige indsatser fokuseret herpå. Effekten af disse er styrende for havmiljøets tilstand og påvirker stort set alle andre deskriptorer.

Ligeledes så DFPO gerne en øget indsats for at forstå effekten af havvindmølleparker, broer, offshore olie- og gasplatforme, havne og anlæg, der jf. tilstandsvurderingen forårsager permanente ændringer i både vandsøjlen og på havbunden i Nordsøen, Kattegat, Østersøen og Bælthavet.

DFPO's bemærkninger til Tilstandsvurderingen:

Ad afsnit 4. "Udnyttelse af havet", s. 33

DFPO takker for anerkendelsen af, at fiskeriet om nogen er afhængig af et rent og sundt havmiljø. Det er dog uvist, om man i rapporten insinuerer at et fald i landinger fra Nordsøen og Østersøen er pga. et dårligt havmiljø. I så fald bør det reflekteres, at landinger selvfølgelig er korreleret med de fastsatte kvoter, der sættes på baggrund af den biologiske rådgivning, samt at man siden seneste vurdering også har givet afkald på kvoter til UK.

Ad afsnit 4.2 "Social og økonomisk betydning af sektorer tilknyttet havet", s. 34

Danmarks Fiskeriforening PO finder at den sociale og økonomiske betydning af fiskerisektoren i visse dele af landet er underbelyst. DFPO har ikke grundlag for, anfægte de konkrete tal for beskæftigelse og omsætning. Men det er en kendt sag at fiskeriet giver et vigtigt og markant bidrag til beskæftigelse og omsætning i Nordjylland. Det gælder dels udvikling og omsætning fra fiskeri – men dertil kommer betydningen af fiskeri for følgeerhverv og forarbejdningsindustri. I Nordjylland er fiskeri et erhverv af afgørende betydning for disse aktiviteter og for den udvikling der skabes i disse sektorer. Dette forhold er aldeles fraværende i rapporten.

Ad afsnit 5.5 "Marint affald", s. 82

DFPO bemærker, at man kan have en vis bekymring for at nogle havområder aldrig vil opnå "god miljøtilstand" alene på grund af tærskelværdien sat for marint affald. DFPO finder det beklageligt, at det ikke tydeligt fremgår:

- At fiskerne, der anvender bundslæbende redskaber, som de eneste brugere af havet, ilandbringer store mængder af herreløst marint affald hvert eneste år. Det er en problemstilling, som DFPO har forsøgt at synliggøre mange gange - både gennem brev til miljøministeren og gennem arbejde i NSAC, der yder rådgivning til EU. Hvis man vil have syn for, hvad danske fiskere dagligt oplever til havs, så kan DFPO henvise til fiskernes opslag på facebookside "Havets skraldemænd". Vedrørende oprydningssomkostninger henvises der kun til kommuner, men både fisker og havne har også omkostninger forbundet hermed.
- At alle referencestrande undtaget Skagen har en signifikant nedadgående trend, jf. tabel 2.6 i Teknisk rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi "OVERVÅGNING AF MARINT AFFALD PÅ DANSKE STRANDE I 2023"¹. Ligeledes fremhæves i tilstandsvurderingen, at strandene i Østersøområdet har oplevet et signifikant fald, men der skal man være opmærksom på det faktum, at for de to periurbane strande, har man kun data fra 2 år.

¹ Strand J. & Metcalfe RA. 2023. Overvågning af marint affald på danske strande i Danmark i 2023 – Mængder, sammensætning og trends. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 27 s. – Teknisk rapport nr. 299.
LINK: https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Tekniske_rapporter_250-299/TR299.pdf

DFPO skal anbefale, at fremtidige indsatser afhænger af de affaldstyper man ser de forskellige steder, fx er en stor del af det affald man ser på strande i indre danske farvande fra landbaserede kilder, hvor en særlig kommunikationsindsats forhåbentligt ville kunne have en stor effekt. For affald fra fiskeriet kan internationalt samarbejde være påkrævet.

Ad afsnit 5.5.2 "Vurdering af miljøtilstanden", underafsnit "Havbund, fiskeredskaber", s. 91

Det er DFPO's anbefaling, at der henvises til det oprydningssprojekt, som DTU Aqua var projektleder på, og hvor DFPO deltog i oprydningssaktiviteterne, jf. den tidligere problemstilling i Limfjorden. For at forstå effekten af net fundet på vrage, bør det fremgå, at disse var gamle (ældre end 10 år) og ikke forventede at bifange noget.

Ad afsnit 5.8 "Erhvervsmæssigt udnyttede fisk og skaldyr", s. 129

Det er efter DFPO's vurdering meget tvivlsomt, at alle fiske- og skaldyrsarter på samme tidspunkt vil kunne ligge inden for det, man definerer som *sikre biologiske grænser*. Det giver ikke mening med mål, der aldrig vil kunne opnås, og det er heller ikke det FMSY-forvaltningen dikterer. Med denne politiske målsætning skal man reelt sigte mod at ligge omkring dette punkt, hvilket betyder, at man kan være over målet for nogen og under målet for andre.

DFPO må undre sig over at Miljøministeriet anlægger sin egen standard i forhold til vurdering af fiskeriets betydning for de erhvervsmæssigt udnyttede fisk og skaldyr. For de udnyttede bestande er fiskeriet reguleret af Den Fælles Fiskeripolitik og bestandene udnyttes i henhold hertil. Derfor bliver det en underlig dobbeltstandard, når Miljøministeriet skriver at:

"God miljøtilstand i fiskebestande vurderes ud fra tre kriterier, som i udgangspunktet alle skal opfyldes: Fiskeridødelighed, gydebiomasse (andelen af fisk, der har mulighed for at formere sig) og alder- og størrelsesfordelingen i en population"

Så længe Danmark overholder den fælles fiskeripolitik, hvor TAC/kvoter fastsættes efter ICES rådgivning, så burde vurderingen bestandenes miljøtilstand være positiv så længe Danmark følger og overholder den Fælles Fiskeripolitik. Vi må stærkt fraråde at Miljøministeriet har konstrueret sin egen standard, jf. også nedenfor.

Ad afsnit 5.8.2 "Vurdering af miljøtilstanden", tabel 5.8.2, s. 131

På side 131 af tilstandsvurderingen, fremgår følgende: *"God miljøtilstand for disse bestande vurderes derfor opnået, når gydebiomassen (D3C2) er over Btrigger, hvilket vil sige den bestandsstørrelse, der vurderes at være grænsen for den naturlige variation"*.

Opfattelsen af status for de forskellige arter ændrer sig meget fra år til år. Ikke kun på grund af ændringer i naturen, men i allerhøjeste grad også på grund af ændringer i ICES-modeller og interne procedurer. Dette tager tabellen desværre ikke højde for.

Fmsy bør efter DFPO's vurdering ikke være et punkt der aldrig kan rammes, men et interval omkring punktet, så F kan fluktuere omkring dette og leve op til de opstillede kriterier. Hvis det skal give mening, er det tvingende nødvendigt, at der arbejdes med intervaller. Dette kunne, i fravær af anvendelig rådgivning fra ICES, for eksempel gøres ved, at man arbejder med intervaller på +/- en given % omkring den gældende vurdering.

Det, at man vurderer tilstanden ud fra en temporær vurdering af værdien i forhold til et relativt dårligt defineret punkt, giver et problem. For eksempel vil en bestand som har vist en konstant vækst gennem en årrække, men som endnu ikke er større end MSY Btrigger, give et "rødt" signal. Ligeledes vil en art, hvor man har sat F en lille smule over Fmsy, fordi SSB er meget større end MSY Btrigger, resulterer i en "rød" vurdering. *Biologisk set er det bestandens størrelse der siger noget om tilstanden, mens F har indflydelse på bestandens udvikling på længere sigt.* Den fiskeridødelighed der lægges til grund for fastsættelsen af TAC er normalt Fmsy, men fordi ICES alt for ofte reviderer deres opfattelse af biomassen i negativ retning, kommer den realiserede F til at ligge højere end forventet. DFPO er DFPO's klare opfattelse, at vurderingen af en tilstand giver bedre mening, hvis den indeholder en beskrivelse af udviklingen.

De arter, hvor der ikke foreligger brugbare data, bør efter DFPO's vurdering ikke medtages i tabellen. De siger ikke noget om tilstanden i havet, men muligvis noget om tilstanden i forskningen og forvaltningen. Den antydede underliggende hentydning til, at når data er ukendt, så er der nok noget galt, er efter DFPO's opfattelse hverken anvendelig eller retvisende på nogen måde.

At medtage ål er ikke blot besynderligt. Det er irrelevant. Tilstanden i ålebestanden har intet at gøre med havets tilstand. En lang række faktorer har været medvirkende til hvorfor ålebestanden i dag har det så dårligt, som den har det. Dette kan nok nærmere tilskrives dårlig forvaltning af glasåls-fangster til opdræt, fjernelse af levesteder, vandkraft og prædation fra skarv.

Det er desuden uklart for DFPO, hvorfor der anvendes tal fra 2023, når der kommer nye vurderinger hvert eneste år. Se nedenfor seneste vurdering.

Status og mixed fisheries

Bestand	PA status		MSY status		Fiskeridødelighed		Rådgivning for 2026 i forhold til TAC 2025
	F	SSB	F	SSB	F(2024)	F(2026)	
Tunge i Skagerrak, Kattegat og vestlige Østersø (område 20-24)	Green	Red	Green	Red	0,175	0	-100%
Mørksej i Nordsøen, Rockall, vest for Skotland, Skagerrak og Kattegat (område 4, 6 og 3.a)	Green	Red	Green	Red	0,34	0,283	-24%
Kuller i Nordsøen, vest for Skotland og Skagerrak (område 4, 6.a og 20)	Green	Green	Green	Green	0,060	0,167	-3,7 %
Hvilling i Nordsøen og østlige Engelske Kanal (område 4 og 7.d)	Green	Green	Green	Green	0,090	0,68	42%
Rødspætte i Nordsøen og Skagerrak (område 4 og 20)	Green	Green	Green	Green	0,040	0,123	-7,2 %
Pighvar i Nordsøen (område 4)	Green	Green	Green	Green	0,26	0,386	36%
Slethvar i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og Engelske Kanal (område 4, 3.a og 7.d-e)	Green	Green	Green	Green	0,38*	0,92*	3,9 %
Skærsing i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og østlige Engelske Kanal (område 4, 3.a og 7.d)	Green	Green	Green	Green	0,163	0,163	11,1 %
Rødtunge i Nordsøen, Skagerrak, Kattegat og østlige Engelske Kanal (område 4, 3.a og 7.d)	Green	Green	Green	Red			-24%
Nordlig kulmule i område 4, 6, 7, 3.a, 8.a-b og 8.d	Green	Green	Green	Green	0,20	0,24	4,7 %
Havtaske i Nordsøen, Rockall, vest for Skotland, Skagerrak og Kattegat (område 4, 6 og 3.a)	Green	Green	Green	Green	0,086	0,137	-1,2 %
Glashvar i Nordlige Nordsø og vest for Skotland (område 4.a og 6.a)	Green	Green	Green	Green	0,23*	1*	6,6 %
Ising i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat (område 4 og 3.a)	Green	Green	Green	Green			-30%
Skrubbe i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat (område 4 og 3.a)	Green	Green	Green	Red			8%
Mulle i Nordsøen, østlige Engelske Kanal, Skagerrak og Kattegat (område 4, 7.d og 3.a)	Green	Green	Green	Red			-2,7 %
Dybvandsrejer i Skagerrak and Kattegat and nordøstlige Nordsø (område 3.a og 4.a Øst)	Green	Red	Green	Red	0,23*	0,45*	-12 %

* relative til F_{MSY}

PA status:

Indenfor sikre biologiske grænser
 $F \leq F_{pa}$ og $SSB \geq B_{pa}$

MSY status:

Maksimal bæredygtig udbytte
 $F \leq F_{MSY}$ og
 $SSB \geq MSY B_{trigger}$

30 June 2025

DTU Aqua

71

(Kilde: DTU Aqua, præsentation af "ICES rådgivning for 2026 Nordsøen, Kattegat og Skagerrak")

Tobis: DFPO undrer sig over, hvorfor tobis er opdelt i flere områder, som alle er dårlige, mens der kun anvendes et område for torsk, hvor opdeling i tre ville vise god tilstand for de to? Tobis er opdelt i forvaltningsområder og fiskeridødeligheden fremgår som "undefineret", da ICES ikke har lavet referencepunkter for fiskeridødeligheden. Gydebiomassen vurderes som "ikke god" for alle bestande, men det afhænger af på hvilket tid af året man kigger på bestanden. Forvaltningen lukker fiskeriet hvis biomassen er for lille, så forvaltningen sikrer faktisk at gydebiomassen altid er tilstrækkelig. Derfor burde vurderingen af gydebiomasse efter DFPO's opfattelse være "god".

Tunge: Denne var ikke så god i '23, men ICES erkendte året efter, at der var tale en fejl og den var sidste år, som i år, vurderet til en god status.

Kuller: Det giver efter DFPO's vurdering ikke mening, at kuller har en "ikke god" status, når gydebiomassen er på det højeste niveau i 50 år, og fiskepresset derfor er historisk lavt.

Mørksej: DFPO kan konstatere, gydebiomassen og fiskeridødeligheden ligger lige omkring referencepunkterne. Det er derfor efter DFPO's opfattelse meget tilfældigt, om tallene lige præcis ligger over eller under de enkelte år. DFPO skal derfor anbefale, at der anvendes en tilgang der tager hensyn til dette forhold.

Rødspætte i Kattegat, Bælthavet og Kattegat: Bestanden er eksploderet og gydebiomassen er historisk høj og fiskeridødeligheden meget lav. Vurderingen af "ikke god" giver desværre ikke mening for DFPO.

Torsk i Nordsøen og Skagerrak: DFPO skal bemærke, at denne har ændret sig meget, og der er nu tale om 3 bestande, der reelt har hvert sin rådgivning og status.

De kortlivede arter som brisling, sperling og tobis: Gydebiomassen varierer naturligt fra år til år. Den samlede miljøtilstand for disse arter vil derfor kunne ændre sig ekstremt meget fra år til år som følge af rekrutteringen det enkelte år. Det er DFPO's klare anbefaling, at dette forhold håndteres. Ligeledes bør et år under eller over referencepunkterne ikke automatisk resultere i "ikke god" tilstand. Det vil ikke være retvisende for bestandene.

Ad tabel 5.8.3, s. 132

Rødspætter i vestlige Østersø: Bestanden er eksploderet og ligger i dag på et meget højt niveau. Derfor vil fiskeridødeligheden forblive meget lav. Det er derfor efter DFPO's vurdering misvisende at vurdere fiskeridødeligheden som "ikke god"

Udvikling og trends siger i dette tilfælde ikke meget om bestandsstatus, da vurderingerne efter DFPO's opfattelse simpelthen er for dårlige og desværre ikke resultere i et retvisende billede for de nuværende situationer for de forskellige bestande.

Ad afsnit 5.9 "Havbundens integritet", s. 136

DFPO noterer sig, at disse vurderinger er behæftet med store usikkerheder grundet metodiske og datamæssige udfordringer, og forventer at disse vurderinger ikke bliver grundlag for ny forvaltning. En bekræftelse af dette ønskes tilkendegivet.

DFPO stiller sig undrende overfor, hvorfor den indledende beskrivelse af *risiko for fysisk forstyrrelse* ikke berører en form for kommentar til effekten af en sådan forstyrrelse eks. selvom der er en fysisk forstyrrelse, så er påvirkningen meget afhængig af hvilken habitattype, der udsættes for fysisk forstyrrelse. Denne refleksion bør medtages indledningsvist i afsnittet og ikke først på s. 140. Ydermere bør man her være obs. på at risikoen for fysisk forstyrrelse fra fiskeriet i 2016 ikke er den samme som i 2025, da effort i fiskeriet er gået ned og en mindre del af det danske havareal påvirkes end tidligere. Siden 2016 er rammevilkårene for danske fiskere også blevet væsentligt dårligere og risikoen for ændringer i fiskerireguleringen, der fra den ene dag til den andet forhindrer fiskeren i at udnytte sine købte kvoter, gør det ikke sandsynligt, at man vil se en stigning i effort over de næste år. Nuværende risiko for fysisk forstyrrelse fra fiskeriet bør nedjusteres ud fra de seneste års data.

Vedrørende "resultaterne" af vurderingerne i Nordsøen og Kattegat er det DFPO's anbefaling, at teksten nok tilrettes, da anvendelse ordet "derfor" indikerer en direkte afledning af "Analyser af påvirkningen af havbunden i Nordsøen viser kun overskridelser af tærskelværdierne for enkelte habitattyper (blød mudderbund og dybhav)" med "Kun 3 af 15 habitattyper vurderes **derfor** at være i god tilstand, 4 vurderes ikke at være i god miljøtilstand, mens tilstanden ikke kan konkluderes for de resterende 8 habitattyper".

Ad afsnit 5.9.1 "Kriterier, indikatorer og tærskelværdier for vurdering af miljøtilstanden", underafsnit "Tærskelværdier", s. 138

DFPO finder det beklageligt, at Miljøstyrelsen ikke afventer tærskelværdier, for hvornår havbunden kan kategoriseres som værende negativt påvirket, men lister sine egne to kvalitetstærskelværdier. DFPO finder det således også meget bekymrende, hvis et indsatsprogram fokuserer på at nå disse egne definere kvalitetstærskelværdier, og man ikke i EU-lande arbejder med de samme.

Ad afsnit 5.9.2 "Vurdering af miljøtilstanden", underafsnit "Fysisk forstyrrelse", s. 139

Indledningsvist finder DFPO det beklageligt, at fiskeri bliver nævnt som det eneste eksempel på fysisk forstyrrelse, og så gerne reference til anlæg af havvindmøller, sandsugning og tidligere sten fiskeri nævnt.

Ad afsnit 5.9.2 "Vurdering af miljøtilstanden", underafsnit "Udstrækningen af fysisk forstyrrelse af havbunden", s. 140

DFPO finder det glædeligt, at en større opløsning af fiskeriets påvirkning er med denne gang, dog så DFPO gerne at man brugte data fra de seneste år jf. vores indledende kommentar til afsnittet om udviklingen af effort i fiskeriet siden 2016-2017.

Ad afsnit 5.9.2 "Vurdering af miljøtilstanden", underafsnit "Udstrækningen af hver habitattype, der påvirkes negativt af fysisk forstyrrelse", s. 142

DFPO er uforstående overfor, hvorfor man konkluderer at så store andelen af det danske hav, er negativt påvirket, når man i samme sætning pointerer, at der ikke er fastsat en tærskelværdi for D6C3.

Ad afsnit 5.9.2 "Vurdering af miljøtilstanden", underafsnit "Fiskeri med bundsløbende redskaber", s. 143

DFPO bemærker, at der ikke er angivet, hvilke år der er tale om i figur 5.9.4.

DFPO ønsker igen at påpege udviklingen i effort og medtagelse af de seneste års data fra fiskeriet.

DFPO finder det bemærkelsesværdigt, at man ikke har kort med overblik over de andre aktiviteter, der har en fysisk påvirkning på havbunden. Fiskeri er en forbigående aktivitet, hvor andre aktiviteter er blivende og hvis reelle effekter på habitaterne ikke er tilstrækkeligt belyst. Dette ønskes medtaget for bedre overblik over alle påvirkningerne.

Ad afsnit 5.9.2 "Vurdering af miljøtilstanden", underafsnit "Udstrækningen og andelen af negativ påvirkning pr. habitattype", s. 145

DFPO bemærker igen, at metoderne brugt i denne vurdering er behæftet med store usikkerhederne og et mangelfuldt datagrundlag. Når noget først er publiceret i en tilstandsvurdering, bliver det sandheden for mange, og hvis ikke Miljøstyrelsen kan stå på

mål for konklusionerne pga. store usikkerheder, virker det meget omsonst og unødvendig at konkludere på – og ikke mindst at udarbejde et indsatsprogram efter.

Ad afsnit 5.9.2 "Vurdering af miljøtilstanden", underafsnit "RBS metoden", s. 145

DFPO bemærker igen, at der henvises til store usikkerheder, og det er tydeligt, at man ikke ønsker at stå på mål for konklusionen af at den relative tilstand af havbunden er god for en lang række af habitattyperne i de danske farvande.

Det Miljøstyrelsen tilsyneladende gerne vil stå på mål for er at konkluderer, at den samlede tilstandsvurdering i tabel 5.9.7 er dårlig for en stor andel af havbundshabitattyperne, når man ser på flere forskellige metoder.

Ad afsnit 5.9.3 "Udvikling og trends", s. 149

DFPO er uforstående overfor, hvorfor man sammenligner perioden 2014-2016 (3 år) med perioden 2017-2022 (6 år) og derefter konkluderer en stigning. Er der tale om et årligt gennemsnit eller et summeret tal for de to perioder. Bør specificeres og bør nok se på perioder med lige mange år.

Ad afsnit 5.10 "Hydrografiske ændringer", s. 153

DFPO bemærker og stiller sig uforstående overfor, hvorfor Miljøstyrelsen i dette tilfælde ikke forsøger at vurdere miljøtilstanden. Miljøstyrelsen fremhæver selv, at dette ikke er muligt grundet ikke fastsatte tærskelværdierne. Dette rationale har ikke gjort sig gældende i andre afsnit af tilstandsvurderingen. Hvorfor man ikke har en mere stringent tilgang, kan måske forklare?

Ad tabel 5.10.3, s. 156

Havvindmøller og andre permanente anlæg er en blivende forstyrrelse/ændring af habitattypen, hvorfor ændringen i hydrografihavbunden efter DFPO's vurdering bør angives i alle perioder, hvor havvindmølleparken står.

Ad afsnit 6 "Biodiversitet", s.175

I dette afsnit fremgår følgende indledningsvist: *"God miljøtilstand er, når biodiversiteten opretholdes, og tætheden af arter svarer til de fremherskende forhold, og når habitattypens tilstand ikke påvirkes negativt af menneskeskabte belastninger."*

Af dette citat fremgår mange forhold, der skal gøre sig gældende, der ikke er direkte knyttet til, hvordan man måler biodiversitet. Biodiversitet er listet i Ordlisten på s. 246 som værende *"Forkortelse for biologisk diversitet (artsrigdom)."*

Ad afsnit 6.1 "Fugle", s. 176

DFPO er uforstående overfor, hvorfor man ikke inddrager data fra DTU Aqua i forhold til bifangster af fugle i garn. Tilstandsvurderingen henviser ikke til nyeste data vedr. kendte bifangster i fiskeriet. Der har siden 2010 været systematisk overvågning af bifangster af havpattedyr og fugle i det danske garnfiskeri via frivillig kameradeltagelse af danske fiskere. Igennem hele perioden har 19 fartøjer haft kamera ombord og på nuværende er der stadig 9 fartøjer i programmet (frafald skyldes faldende fartøjer og effort i det segment). Der er et helt nyt estimat for havfugle i rådgivningsnotat fra DTU Aqua "Estimater for bifangst af havfugle i dansk garn fiskeri for 2023"². Dette notat oplister de arter, der er flest bifangster af. Mange arter er fanget i meget lille antal, hvorfor estimater af disse er langt svære eks. hvis der kun har været bifanget 1-2 fugle af en bestemt art siden 2010. Bifangsterne er korreleret med effort i garnfiskeriet, der er gået voldsomt ned, og påvirkningen af fiskeriet i forhold til bifangster er og har været nedadgående.

Ad afsnit 6.1.2 "Vurdering af miljøtilstanden", s. 179

DFPO bemærker igen, at det ikke er korrekt, at bifangster af fugle ikke overvåges. Det er faktisk forkert, og data fra disse kamerafartøjer bruges også i ICES sammenhænge.

Ad afsnit 6.2 "Havpattedyr", s. 187

DFPO er uforstående overfor, hvorfor marsvin bredt vurderes at være i ikke-god miljøtilstand under et. Der fremhæves at høj forekomst af bifangster, reducerede bestandsstørrelser og udbredelsesområder er årsag til denne vurdering. Der er flere bestande i dansk farvand, og i det mindste bestanden i Nordsøen og Skagerrak bør være i god miljøtilstand med estimater på over 300.000 individer. Ligeledes kan DFPO ikke genkende estimaterne for bifangster af marsvin, og henviser til kamerafartøjerne i dansk garnfiskeri, hvor estimater af marsvin også er tilgængelige – også over tid. De seneste estimater fra DTU Aqua kan findes i rådgivningsnotat "Nye estimater for bifangst af marsvin i dansk garnfiskeri"³ og disse bør inddrages.

Ad afsnit 6.2.2, underafsnit "Nordsøen, inkl. Skagerrak", s. 191

Jævnfør de nyeste estimater af bifangst af marsvin i dansk fiskeri⁴ har man i Nordsøen og Skagerrak ikke overskredet tærskelværdien for Nordsøen på de 1622, og underbygger

² Kindt-Larsen, L., Brooks, M. E., Glemarec, G., & Christensen, H. T., (2025). *Estimater for bifangst af havfugle i dansk garnfiskeri for 2023*, No. 25/1017237, 3 p., Jun 18, 2025.

LINK: [Estimater-for-bifangst-af-havfugle-i-dansk-garn-fiskeri-for-2023-DTUnotat-18062025.pdf](#)

³ Kindt-Larsen, L., Brooks, M. E., & Glemarec, G., (2025). *Nye estimater for bifangst af marsvin i dansk garnfiskeri*, No. 25/1002606, 5 p., Feb 28, 2025

LINK: [Nye-estimater-for-bifangst-af-marsvin-i-dansk-garnfiskeri-DTUnotat-28022025.pdf](#)

⁴ Smst.

således ikke, at den samlede bifangst i Nordsøen overstiger tærskelværdien. D1C1 bør derfor være listet som værende i "god miljøtilstand".

Ad afsnit 6.2.2, underafsnit "Vestlige Østersø inkl. Bælthavet, Øresund og Kattegat", s. 191
DFPO skal anbefale, at de nyeste estimater af bifangst af marsvin i dansk fiskeri⁵ medtages.

Ad afsnit 6.2.2, underafsnit "Vestlige Østersø inkl. Øresund, Bælthav og Kattegat", s. 192
Der mangler en logisk forklaring på hvordan 28.000 marsvin kan forsvinde ud i den blå luft på bare 6 år! Er der i perioden bifanget flere dyr eller er der fundet flere strandede dyr på de danske kyster? Så mange marsvin kan ikke forsvinde uden at nogen må have set dem et eller andet sted. Det er langt mere sandsynligt at der er tale om usikkerheder ved metoden der anvendes til optælling. Dette burde der fokuseres på i langt højere grad, da tællinger der er behæftet med meget store usikkerheder kun kan anvendes i mindre omfang. Vurderingen af bestandsstatus bygger på et meget dårligt grundlag, hvilket bør fremgå. Se igen DTU Aquas rådgivningsnotat med estimater for bifangst af marsvin⁶.

Ad afsnit 6.2.2, underafsnit "Sydvestlige Østersø inkl. Bælthavet og Øresund", s. 198
Det er meget bekymrende, at en bestand på 60-70.000 gråsæler i Østersøen ikke kan vurderes som "god miljøtilstand". Det er for DFPO tydeligt, at vurderingskriterier bør gennemgås.

Ad afsnit 6.3 "Fisk (der ikke udnyttes erhvervsmæssigt)", s. 206
Indledningsvist fremgår følgende: "*Der ses dog en nedgang i bestande af hajer, rokker, skade og blæksprutter.*"
Der ses en fremgang i hajer og rokker i de danske farvande, så DFPO undrer sig over hvor data fra skader og blæksprutter stammer fra? Det fremgår af afsnittene under, at bestandene er i fremgang, derfor giver sætningen i indledningen til dette afsnit ikke mening.

Ad afsnit 6.5 "Havets fødenet", s. 221
Indledningsvist fremgår følgende: "*Tilstanden af de fleste delelementer i fødenettet er vurderet med kvalitative ekspertvurderinger, mens kun enkelte er vurderet på basis af tærskelværdier.*"
Det er for DFPO meget afgørende, at det ikke kun er enkelte forskere fra enkelte universiteter, der står bag disse vurderinger. Konklusionerne ift. brisling og tobis hænger dårligt sammen med situationen i 2025. Der bør arbejdes på at årlige variationer i langt mindre grad påvirker vurderingen. Den dramatiske nedgang for marsvin i Bælthavsområdet er ren spekulativ. Der mangler en logisk forklaring på hvor 28.000 marsvin er forsvundet hen

⁵ Smst.

⁶ Smst.

på bare 6 år. Det burde være tydeligt for enhver, at der er tale om datausikkerheder og ikke en reel nedgang.

Ad afsnit 7.2.1 "Forsyning", figur 7.2.2, s. 240

Der må være en fejl ift. tobis. Landinger af tobis fra Østersøen er ikke angivet i tabel 7.2.2, men fremgår af figur 7.2.2. som værende en stor andel af fangsterne i Østersøen.

Med venlig hilsen

Ole Lundberg Larsen
Direktør for Fiskeri og Bæredygtighed
Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation